

“L’arquitectura és l’art de projectar espais que permetin les relacions humanes”. Aquesta visió tan pràctica que en Manuel Vázquez ens transmet de la seva ocupació no priva que destaquí **“la seva funció cultural, que la gent no acostuma a entendre perquè no la sent com a necessària”.** Fins ara, l’activitat del nostre interlocutor s’ha repartit entre el seu despatx a Platja d’Aro, que comparteix amb el seu germà Antoni –també arquitecte, amb qui sempre ha treballat en equip– i diferents ajuntaments, com Bescanó i Hostalric, on exerceix d’arquitecte municipal.

Crida l’atenció el fet que, mentre que el seu estudi està ubicat en una població costanera, l’activitat pública d’en Manuel s’hagi desenvolupat a localitats de l’interior: **“L’interior és molt més estable, no s’hi produeixen les dents de serra que caracteritzen el litoral. L’arquitectura de les ciutats turístiques, d’altra banda, molt sovint es limita a la construcció més o menys repetitiva de xalets o apartaments a gust de l’usuari o el promotor. És allò que anomenen *arquitectura a l’ús*. La tradició, el paisatge i la topografia del terreny són les referències externes que t’ajuden a projectar en aquestes zones, ja que l’entorn edificat no sol suggerir res d’interessant. Als pobles de l’interior, en canvi, gairebé sempre existeix una estructura urbana destacable, en la qual has d’integrar l’edifici que projectes”.**

En resum, **“és difícil poder fer arquitectura de qualitat a les zones turístiques molt desenvolupades. De vegades, tractem d’assolir almenys que la construcció sigui de qualitat. Existeix la creença, en part justificada, que la bona arquitectura resulta necessàriament cara, però el cert és que a la nostra costa també hi ha exemples d’arquitectura deplorable i, a l’hora, cara. En qualsevol cas, l’arquitecte sempre espera l’aparició del client, que, a més d’una bona construcció, accepti un projecte que no sigui del tipus imperant i repetit fins a la sacietat. Això, que ja és difícil, en el cas dels xalets, és encara més improbable en les promocions d’edificis d’apartaments”.**

En Manuel creu que **“la bona arquitectura és alguna cosa més que la bona construcció. Els arquitectes, que això ho tenim ben clar, hauríem de convèncer la resta d’agents que intervenen al món de la construcció que l’arquitectura de qualitat pot ser rendible políticament i econòmicament”** És per tot això que **“a la Costa Brava s’hauria de limitar l’ampliació en taca d’oli del sòl edificable, envaint el medi natural. Hi ha molts habitatges que s’ocupen pocs dies a l’any, i, en canvi, requereixen el mateix nivell de serveis que els de primera residència. Els costos són difícils d’assumir pels municipis turístics, i per això sovint la situació es degrada”.**

Tanmateix, **“alguna cosa ha millorat. Durant la dictadura, al passeig de Platja d’Aro es construïen blocs de vint plantes. Després l’alçada màxima va descendir a onze, i amb l’arribada de la democràcia a cinc. Ja no hi ha la bogeria d’abans, però el procés especulatiu continua. En aquests moments d’eufòria constructora, hi ha el perill que es torni a produir una crisi com la de finals dels anys vuitanta, quan l’oferta d’habitatges superava àmpliament la demanda”.** Quant a la qualitat constructora, **“ha augmentat, tot i que encara es conti-**

nuen fent edificacions molt senzilles, en què només preval l’aparença externa. Confio que amb la nova Llei de l’ordenació de l’edificació, que s’aprovarà d’aquí a uns mesos els promotors, figura principal del món immobiliari, siguin conscients de la seva responsabilitat”.

Pel que fa a la Costa Brava del futur, les previsions d’en Manuel són òbvies: **“La veig més atapeïda que ara, tot i que es comencen a sentir algunes veus que intenten corregir aquesta massificació. Hi ha algun municipi de la costa que, seguint l’exemple de Calvià, a Mallorca, es plantegen enderrocar determinats edificis que atempnen contra el paisatge. El que resulta incongruent és que es facin aquestes actuacions per millorar la imatge dels municipis, però no es controli el creixement il·limitat del sòl urbanitzable. Es coneix la solució, el que cal és la voluntat política per aplicar-la”.**

D’altra banda, hi ha les exigències del client particular: **“Tret d’algunes excepcions, pensa que no necessita l’arquitecte per a res. Es tractaria de complir un tràmit més. Com a resposta, nosaltres invertim tots els nostres esforços a donar-li més del que ens demana. Possiblement la qualitat de la construcció milloraria sensiblement a les poblacions de la costa si es tractés d’habitatges per habitar-los permanentment”.**

“Quant a clients, no té res a veure treballar a la costa que a l’interior”. En Manuel parla amb coneixement de causa, després d’haver prestat els seus serveis professionals a quatre municipis de l’interior: **“El millor client, sense cap mena de dubte, gairebé sempre és l’Administració. En principi, alguns departaments de la Generalitat de Catalunya van possibilitar l’execució de projectes de bona qualitat arquitectònica. Més tard, molts ajuntaments van seguir aquesta línia en la construcció dels edificis públics. Avui, molts alcaldes tenen interès a fer bona arquitectura. Potser no estan iniciats en el tema, però confien en els tècnics, la qual cosa és molt important, perquè als pobles petits és l’alcalde qui s’encarrega de la política urbanística. Podem trobar en qualsevol poble de Catalunya algun edifici públic interessant construït els darrers quinze anys”.**

La funció de l’urbanista en els pobles petits de l’interior **“consisteix fonamentalment a conduir el creixement espontani o induït amb les previsions de dotacions d’equipaments, de zones verdes i de xarxa viària. Està clar que has d’encertar amb el model de creixement adjunt i aconseguir que aquest sigui acceptat com a propi per les forces polítiques”.** Cada poble mereix unes consideracions especials, com en el cas d’Hostalric: **“És un terme petit, amb un centre històric molt interessant, però topogràficament encaixat, sense possibilitats de creixement, de manera que no s’ha pogut fer malbé. El que cal fer a Hostalric és, d’una banda, regular el creixement de l’eixample i, de l’altra, mitjançant la inversió pública, potenciar el nucli històric, amenaçat de despoblament en abandonar-lo els joves. És el que intenta l’Ajuntament amb el projectat centre cívic de Can Llensa”.** Donar vida als centres històrics com a primer pas per a la seva recuperació, una de les prioritats d’aquest arquitecte provinent d’una comarca catalana privilegiada.

“L’arquitectura és l’art de projectar espais que permetin les relacions humanes”

Manuel Vázquez - Platja d’Aro (Baix Empordà)